

Róna 1997–2017

23. 6. – 29. 10. 2017

Galerie hlavního města Prahy

Dům U Kamenného zvonu

Staroměstské nám. 13, Praha 1

Otevřeno út–ne, 10:00–20:00

Kurátorka výstavy: Olga Malá

Do povědomí širší kulturní veřejnosti vstoupil Jaroslav Róna jako spoluzakladatel nejvýznamnějšího uměleckého sdružení generace osmdesátých let, skupiny Tvrdohlavých. Již v jejím rámci se profiloval jako výrazná originální osobnost vymykající se dobově aktuálním trendům, což přesvědčivě doložila i jeho první velká samostatná výstava, kterou v roce 1997 uspořádala Galerie hlavního města Prahy v Domě U Kamenného zvonu. Dnes – po dvaceti letech – se ve stejném výstavním prostoru k Rónově tvorbě vracíme.

Nová výstava, jež časově navazuje na díla z roku 1997, zahrnuje sochařské a malířské práce z posledních dvaceti let. Prostřednictvím videoinstalací přibližuje také autorovy monumentální realizace do veřejného prostoru (jezdecká socha *Odvahy – Jošta Lucemburského* v Brně, 2015; *Pomník Franze Kafky* v Praze, 2003). Výstava, jež se koná v roce Rónových šedesátých narozenin, se zaměřuje především na prezentaci prací vzniklých v uvedeném období, avšak zároveň se snaží představit umělcovu tvorbu v určité vizuální a vnitřně polarizované celistvosti.

Instalace zahrnuje plastiky vyjadřující kontinuitu s Rónovým charakteristickým „mýtizujícím“ či „archetypálním“ stylem (*Tvor II*, 1996; *Nosorožec*, 2016), avšak také sochy z posledních let, jež charakterizuje střídmější abstrahovanější stylizace tvaru (*Hvězdář*, 2014; *Plochý muž*, 2016).

Od počátku své umělecké dráhy byl Róna považován především za malíře. Ke změně dochází v období 1992–1994, kdy takřka přestal malovat a zaměřil se na sochařskou práci. Vedle plastik znázorňujících válečné objekty (*Průzkumná loď*, 1996; *Sklad bomb*, 1996) začal vytvářet tzv. „architektony“. Jde o nevelké plastiky vázané k městům a místům, inspirované stavbami labyrintů, pevností a různých rituálních staveb, jež vzhledem připomínají archeologické nálezy a evokují svět starověkých a předhistorických kultur (*Rituální stavba*, 1992; *Aréna* 1996). Lze je chápat jako „vzpomínky na budoucnost“ odkazující k místům katastrofických dějů minulých, ale možná i nadcházejících. Tematicky souvisí s obrazy

Galerie hlavního města Prahy je jednou z nejvýznamnějších galerií v České republice, která se ve své výstavní činnosti zaměřuje zejména na moderní a současné umění. Shromažďuje, ochraňuje a odborně zpracovává umělecké sbírky hlavního města Prahy. V současné době GHMP vystavuje v sedmi objektech: v Domě U Kamenného zvonu, v Městské knihovně – 2. patro, v Colloredo-Mansfeldském paláci, v Domě fotografie, v Bílkově vile, v Zámku Troja a v Domě Františka Bílka v Chýnově.

apokalyptických vizí zničení měst a celých civilizací (*Opuštěné město*, 2009; *Město beze jména*, 2008). Po roce 2000 je motiv zkázy realizován ve dvou odlišných podobách: první pojímá Apokalypsu v mysticky náboženském duchu (ztělesnění zla satana se objevuje v obrazech *Osud města* a *On vstoupil do ulic* z roku 2008 stejně jako v soše *Stojícího čerta*, 2009) a kontrastuje s druhou civilnějšou, ale o nic méně děsivou „orwellovskou“ technicistní verzí (obrazy *Velká spalovna*, 2008; *Ingoty*, 2014). V Rónově sochařském díle vrcholí téma moderní Apokalypsy v působivých „industriálních“ plastikách z letošního a minulého roku (*Továrna*, 2017; *Archiv*, 2017; *Ministerstvo*, 2016), kde se prolíná s kafkovskými traumaty ze ztráty smyslu věcí a absurdity světa.

Vedle sochařských prací navazujících na architektury se v umělcově tvorbě takřka paralelně prosazuje linie figurální. Již na počátku devadesátých let autor vytvořil *Podobenství s labutí* (1992) a o rok později *Podobenství s lebkou*. Obě plastiky charakterizuje dvojdomé pojetí plastických objemů a je příznačné i pro další práce jako *David a Goliáš* (2006), návrh pomníku *Sigmunda Freuda* (2006) i dvě starší nefigurální kompozice *Tvor II* (1996) a *Sépie* (1998). Rónovým vrcholným sochařským dílem je *Pomník Franze Kafky* v Praze (2003) inspirovaný scénou ze spisovatelovy novely *Popis jednoho zápasu* sestávající ze dvou mužských postav, nesoucí a nesené. Sochaři se zde podařilo vytvořit pomník přesně vyvážených hmot, který není „zapomínkem“. Ve zdařilé syntéze propojil nadčasové sochařské pojetí s ozvláštňujícími momenty a vytvořil působivý celek poutající pozornost zahraničních návštěvníků i Pražanů.

Z prací vznikajících v tomto století se vyčleňují dva tematicky vyhraněné okruhy: první se vztahuje k fantaskní exotice (plastika *Africký plavec* z roku 2011 a obraz *Srdce temnoty* z roku 2012) a druhý zahrnuje soubor sci-fi plastik významově rezonujících s orwellovskými motivy (*Vertikální robot*, 2013; *Ge – muž*, 2012; *Ge – pes*, 2012). Novou polohu v autorově tvorbě představují malířské metafyzické postapokalyptické kompozice. Některé nepůsobí na první pohled dramatickým, ale spíše nostalgickým dojmem, za zdánlivou idylou a dětskými motivy se však objevují zlověstné signály; kupříkladu postavy obrazu *Dvě děti na procházce* (2016) jsou zachyceny s plynovými maskami na hlavách.

Vnitřní kontinuitou Rónovy tvorby je vyrovnávání se s fenoménem zla. Autor se sám se svými postoji řadí k poválečné generaci umělců, kteří reflektovali předcházející tragickou dobu, a ve svých malířských počátcích se cítil spřízněn s umělci italské transavantgardy a německých Neue Wilde. Téma smrti, zániku a nekončícího zla prostupuje Rónovy práce jako červená nit a je spjata s esenciálními dilematy víry, které umělec vnímá pesimisticky: „Na zeměkouli převládá zlo, Bůh, jak si ho představuji já, zlo ani nevnímá.“ Současně je v umělcově tvorbě konstantně přítomen pozitivnější protipól. Představují jej kupříkladu malířské kompozice vyjadřující potěšení ze hry barev a tvarů, nebo téma vítězství dobra nad zlem ztělesněné monumentální postavou *Rytíře s drakem* (1995).

Olga Malá

Galerie hlavního města Prahy je jednou z nejvýznamnějších galerií v České republice, která se ve své výstavní činnosti zaměřuje zejména na moderní a současné umění. Shromažďuje, ochraňuje a odborně zpracovává umělecké sbírky hlavního města Prahy. V současné době GHMP vystavuje v sedmi objektech: v Domě U Kamenného zvonu, v Městské knihovně – 2. patro, v Colloredo-Mansfeldském paláci, v Domě fotografie, v Bílkově vile, v Zámku Troja a v Domě Františka Bílka v Chýnově.

Róna 1997–2017

Kurátorka výstavy: Olga Malá

Architektonické řešení: Lucie Rónová

Instalace a produkce, vedoucí: Diana Brabcová

Grafické řešení: Jan Havel

PR a marketing, vedoucí: Michaela Vrchatová

Vzdělávací programy, vedoucí: Lucie Haškovcová

Anglický překlad a redakce textů: Vladimíra Šefranka Žáková

Redakce českých textů: Renata Tomanová

Mediální partneři:

Art & Antiques

Art for Good

ArtMap

Český rozhlas

ExpresFM

Flash Art

K2

Literární noviny

PragueEventsCalendar

Radio 1

Týden

Místo konání: Dům U Kamenného zvonu, Staroměstské nám. 13, Praha 1

Termín konání: 23. 6. – 29. 10. 2017

Otvírací doba: út–ne 10:00–20:00

Vstupné: 120 Kč plné (dospělí) / 60 Kč snížené (studenti) / 30 Kč (senioři)

Kontakt pro novináře: Michaela Vrchatová, +420 725 818 721, vrchatova@ghmp.cz

Další informace: www.ghmp.cz

Galerie hlavního města Prahy je jednou z nejvýznamnějších galerií v České republice, která se ve své výstavní činnosti zaměřuje zejména na moderní a současné umění. Shromažďuje, ochraňuje a odborně zpracovává umělecké sbírky hlavního města Prahy. V současné době GHMP vystavuje v sedmi objektech: v Domě U Kamenného zvonu, v Městské knihovně – 2. patro, v Colloredo-Mansfeldském paláci, v Domě fotografie, v Bílkově vile, v Zámku Troja a v Domě Františka Bílka v Chýnově.

DOPROVODNÝ PROGRAM K VÝSTAVĚ:

Komentované prohlídky:

út 4. 7. 2017 v 18:00 Kurátorská prohlídka
út 5. 9. 2017 v 18:00 Kurátorská prohlídka
út 3. 10. 2017 v 18:00 Kurátorská prohlídka

Sobotní výtvarné workshopy

so 30. 9. 2017, 13:00–18:00 **Tajemné bytosti**, Dům U Kamenného zvonu
so 21. 10. 2017, 13:00–18:00 **Imaginární krajina**, Dům U Kamenného zvonu

Jednou z možností inspirace bude autorův soubor sci-fi plastik. Povrch hliněných sošek fiktivních zvířecích bytostí a tvorů opatříme specifickým dekorem, který vznikne formou otisků nejrůznějších technických součástek, prvků a elementů. Během výtvarných reakcí budeme také reflektovat vizuálně temný charakter autorových maleb. Barevnou kresbu olejovými a suchými pastely zdůrazníme podkladem černého papíru. Tímto způsobem budeme zpracovávat náměty odkazující k fantaskní exotice bájných paralelních světů i apokalyptických krajin.

Výtvarný ateliér pro dospělé a seniory

ne 17. 9. 15:00–18:00 **Archetyp a mýtus v plastické formě I.**, Edukační centrum v Colloredo-Mansfeldském paláci
ne 1. 10. 15:00–18:00 **Archetyp a mýtus v plastické formě II.**, Edukační centrum v Colloredo-Mansfeldském paláci
ne 8. 10. 15:00–18:00 **Mnohvrstevnatost obrazu I.**, Edukační centrum v Colloredo-Mansfeldském paláci
ne 15. 10. 15:00–18:00 **Mnohvrstevnatost obrazu II.**, Edukační centrum v Colloredo-Mansfeldském paláci

V rámci výtvarného ateliéru se zaměříme na sochařskou tvorbu Jaroslava Róny a jeho charakteristický mytizující a archetypální styl. Budeme se inspirovat starověkými, předhistorickými kulturami a fantaskní exotikou. Účastníci se budou věnovat tvorbě reliéfu, který budou odlévat do sádrové hmoty. Vyzkouší si různé postupy modelování s hlinou, např. práci se špachtlí, vyrývání nebo vytlačování a obtiskování drobných předmětů. Během výtvarné práce budou řešit plastický motiv, i schopnost vyjadřovat vlastní představy a nápady v reliéfní tvorbě nebo objem tvarů a prostorovost. Po formální a obsahové stránce navážeme také na malířskou práci autora. Budeme se soustředit na figurální motivy (polopostavy se zvířecími motivy, podivuhodné zvířecí bytosti), inspirovat se autorovými přístupy, malířskými kompozicemi nebo náměty zvolených obrazů. Zabývat se budeme i formami a možnostmi abstrahované stylizace, hrou s barvami a tvary.

Galerie hlavního města Prahy je jednou z nejvýznamnějších galerií v České republice, která se ve své výstavní činnosti zaměřuje zejména na moderní a současné umění. Shromažďuje, ochraňuje a odborně zpracovává umělecké sbírky hlavního města Prahy. V současné době GHMP vystavuje v sedmi objektech: v Domě U Kamenného zvonu, v Městské knihovně – 2. patro, v Colloredo-Mansfeldském paláci, v Domě fotografie, v Bílkově vile, v Zámku Troja a v Domě Františka Bílka v Chýnově.

Interaktivní prohlídky výstavy pro všechny typy škol i další věkové a zájmové skupiny s možností následné výtvarné reakce ve formě vlastní tvorby. Akce přizpůsobujeme časově, tematicky i úrovní náročnosti konkrétním požadavkům každé školy.

Rezervace nutná

Cena: děti do 10 let, studenti uměleckých škol, pedagogové 5 Kč; nad 10 let 20 Kč

Kontakt: Lucie Haškovcová, lucie.haskovcova@ghmp.cz, tel. 606 612 987, 608 216 418

Kromě výše zmíněných akcí budou probíhat i další edukační aktivity zaměřené na ostatní cílové skupiny, jako jsou například znevýhodnění návštěvníci nebo rodiče s dětmi na rodičovské dovolené.

Galerie hlavního města Prahy je jednou z nejvýznamnějších galerií v České republice, která se ve své výstavní činnosti zaměřuje zejména na moderní a současné umění. Shromažďuje, ochraňuje a odborně zpracovává umělecké sbírky hlavního města Prahy. V současné době GHMP vystavuje v sedmi objektech: v Domě U Kamenného zvonu, v Městské knihovně – 2. patro, v Colloredo-Mansfeldském paláci, v Domě fotografie, v Bílkově vile, v Zámku Troja a v Domě Františka Bílka v Chýnově.